

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/161/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515202605
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8515202605.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom W., S. XXXX/XXA, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťa otca X. D., nar. X.XX.XXXX, bytom W., S. XXXX/XXA, zast. JUDr. Zdenkou Hulmanovou, advokátkou, Kysucká cesta 3, Žilina, a matky W. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., Ž. XX, S.Č. W. H., M. XXX/XX, zast. Mgr. Branislavom Samcom, advokátom, Národná 15, Žilina, za účasti Okresnej prokuratúry Bardejov, o úpravu práv a povinnosti rodičov k maloletej, takto

r o z h o d o l :

Z v e r u j e maloletú I. D., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný sa o maloletú starať, pričom právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

Matka je p o v i n n á prispievať na výchovu a výživu maloletej I. mesačnou sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov, od 20.5.2015 do budúcnosti, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci k rukám otca maloletej.

Dlžné výživné za obdobie od 20.5.2015 do 31.8.2017 súd matke n e u r č u j e .

Matka je o p r á v n e n á stýkať sa s maloletou I. každý párný týždeň v kalendárnom mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod..

Matka si maloletú vyzdvihne v mieste bydliska maloletej v čase určenom pre začiatok styku, kde maloletú po uplynutí doby určenej pre styk vráti.

Matka je o p r á v n e n á stýkať sa s maloletou I. každý rok počas letných prázdnin od 1.7. od 14.00 hod. do 31.7. do 14.00 hod.,

každý párný rok počas Veľkonočných sviatkov od veľkonočného štvrtka od 14.00 hod. do veľkonočného pondelka do 14.00 hod.,

každý nepárny rok počas jarných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 14.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 14.00 hod.,

každý párný rok v čase od 22.12. od 14.00 hod. do 28.12. do 14.00 hod.,

každý nepárny rok v čase od 29.12. od 14.00 hod. do 6.1. bezprostredne nasledujúceho kalendárneho roka do 14.00 hod..

Otec maloletej zabezpečí odovzdanie maloletej matke v mieste bydliska matky v čase určenom pre začiatok styku, kde si maloletú vyzdvihne po ukončení doby určenej pre styk s matkou.

Otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť.

Návrhy matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, na určenie vyživovacej povinnosti pre maloletú otcovi a na úpravu styku otca s maloletou z a m i e t a .

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 15P 38/2016-107 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP 76/2016-154.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Otec maloletej sa po viacerých zmenách svojich nárokov v tomto koní domáha, aby mu súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, určil matke minimálne výživné na ňu a upravil stretávanie sa matky s maloletou. Kolízny opatrovník aj prokurátorka Okresnej prokuratúry v Bardejove navrhli maloletú I. zveriť do osobnej starostlivosti otca. Matka navrhla, aby súd zveril maloletú jej, určil otcovi výživné vo výške 250 Eur mesačne, pričom obaja rodičia na pojednávaní dňa 14.9.2017 uviedli, že dlžné výživné zo strany druhého rodiča k danému dňu neexistuje. Obaja rodičia navrhli, aby súd upravil styk maloletej s druhým rodičom tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

2. Súd vykonal dokazovanie návrhom, vyjadreniami účastníkov, správami kolízneho opatrovníka, ostatným spisovým materiálom.

3. V auguste 2014 matka opustila spolu s maloletou spoločnú domácnosť, ktorú zdieľala s otcom maloletej. Uznesením OS Stará Ľubovňa č.k. 2P 44/2015 - 23 (predbežným opatrením) zo dňa 27.5.2015 bola maloletá zverená matke, súd upravil styk otca s maloletou a uložil matke povinnosť informovať otca o podstatných otázkach týkajúcich sa maloletej I., ako aj určil otcovi výživné vo výške 150 Eur mesačne. Maloletá v danom čase nenavštevovala predškolské zariadenie a od 21.7.2015 sa spolu s matkou zdržiavala v zariadení núdzového bývania - Áno pre život n.o. v Rajeckých Tepliciach. Dňa 5.9.2016 bola maloletá umiestnená na základe návrhu jej matky do detského krízového centra Náruč - pomoc deťom v kríze v Žiline z dôvodu, že matka nastúpila 72 dňové protialkoholické liečenie. Uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 15P 38/2016 - 107 zo dňa 20.10.2016 súd uložil povinnosť Detskému krízovému centru Náruč odovzdať maloletú do starostlivosti otca a zrušil uznesenie OS Stará Ľubovňa č.k. 2P 44/2015 - 23 zo dňa 27.8.2015 z dôvodu, že otec má všetky predpoklady na to, aby sa o maloletú, ktorá je v Detskom krízovom centre z dôvodu, že jej matka nastúpila ochranné protialkoholické liečenie, postaral. Na základe odvolania matky maloletej odvolací súd uznesením č.k. 8CoP 76/2016 - 154 zo dňa 21.12.2016 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Zo správ kolízneho opatrovníka ÚPSVaR Bardejov vyplýva, že maloletá má pozitívny vzťah s priateľkou otca, uviedla, že nechce bývať s mamou, rodinu tvoria podľa nej ona, otec a P. (priateľka otca). Negatívne si spomína na to, že ju mama nechala samu. V súčasnosti navštevuje materskú školu v Bardejove, ktorú navštevuje od roku 2016. Adaptácia v nej trvala skoro mesiac, čo sa prejavovalo tým, že sa odčleňovala od ostatných detí, sadala si do kúta a kreslila čiernou farbičkou. V súčasnosti sa v kolektíve detí správa priateľsky. Zo správy psychologičky ÚPSVaR Bardejov (č.l. 233) vyplýva, že v súčasnej dobe by nebolo vhodné ani prospešné pre vývin maloletej, aby dieťa menilo prostredie, ktoré je vyhovujúce pre zdravý vývoj maloletej I..

4. Otec maloletej žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a maloletou. Vlastní rodinný dom. Jeho mesačný príjem je 600,- eur, plus diéty. Je konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti T. L. X. X..H..E., T. L. X. X..H..E., T. L. X..H..E., O. X..H..E... Nemá žiadne pohľadávky ani záväzky. Jeho mesačné náklady predstavujú: strava 200,- eur, oblečenie a obuv 50,- až 100,- eur, hygiena 10,- eur, poisťka 150,- eur vrátane poistenia maloletej, cestovné náklady a náklady na telefonovanie mu hradí firma. Nemá žiadne náklady v súvislosti so záľubami. Potrebuje mesačne 100,- eur na elektrinu a plyn a 35,- eur na palivo. Mesačné náklady na maloletú boli do tohto školského roka: 13,- eur škôlka, v súčasnosti sa tieto náklady už neplatia, ďalej strava v škôlke 27,- eur, strava v domácnosti 50,- eur, oblečenie a obuv 50,- eur, hygiena 10,- eur, voľný čas 10,- až 20,- eur. Maloletá je zdravá. Otec pracuje v obchodnej spoločnosti, kde má majetkovú účasť ako manager, spoločnosť sa zaoberá stavebnou činnosťou, miesto výkonu práce je vo Švédsku. On zabezpečuje zákazky a veci súvisiace s firmou, ale má tam ľudí, ktorí mu dohliadajú na záležitosti. Do Švédska chodí tak 1 - 2x do mesiaca. Väčšinou chodí v pondelok tam a v stredu sa vracia. Odkedy je maloletá v jeho starostlivosti, nebol tam viac dní. Vzťah matky s maloletou je dobrý, aj keď mu vadilo, že sa stretávajú iba niekoľkokrát. Minulý rok to bolo iba 3-krát, pričom on im nebránil v stretávaní. V lete bola maloletá jeden mesiac v kuse u matky, odvtedy

sa nestretli. Každý deň spolu telefonujú, resp. komunikujú cez elektronické zariadenie wiber, a to každý deň v trvaní 1 - 15 minút, záleží akú má maloletá náladu.

5. Matka maloletej býva v spoločnej domácnosti sama. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnuiteľné veci vyššej hodnoty. Jej súčasný mesačný príjem činí 159,- eur, čo je súčet príspevkov v hmotnej núdzi a príspevkov na bývanie. Finančne jej pomáha sestra, ktorá žije v USA, mesačne sumou 500,- eur. Matka je nezamestnaná v dôsledku zdravotných problémov ktoré má, a to problémy so štítnou žľazou a Cronovou chorobou. Majú sa jej ozvať zo spoločnosti TESCO, v ktorej sa zaujíjala o prácu, kde však môže pracovať vzhľadom na zdravotné problémy len 4 hodiny denne. Jej mesačné náklady činia: 380,- eur bývanie, 20,- eur televízia, 40,- až 50,- eur lieky, 15,- eur mobil, 15,- eur hygiena. Na otázku samosudcu prečo musela byť maloletá v detskom domove, matka uviedla, že nemá rodičov a sestry majú vlastné životy a ona dobrovoľne postúpila protialkoholické liečenie v Chlmci, aby dokázala, že osočovanie zo strany otca, že je alkoholička, nie je pravdivé. Bývala najskôr u sestry, neskôr v zariadení Áno pre život a teraz býva v H.. Zamestnaná bola raz v trvaní 4 mesiacov. Zamestnanie skončila pre zdravotné problémy.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 24 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

8. Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

9.. Podľa § 62 Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.¹³⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Po vykonanom dokazovaní súd konštatuje, že rodičia maloletej I. spolu trvale nežijú, čo vytvára právny základ pre rozhodnutie súdu o úprave práv a povinnosti rodičov k nej. Súd po vykonanom dokazovaní zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca, čo je v súčasnosti v najlepšom záujme maloletej, pričom prihliadol aj na rovnaký zhodný názor kolízneho opatrovníka, psychologičky ÚPSVaR Bardejov a maloletej, ktorý bol zisťovaný prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Maloletá má všetky podmienky na priaznivý vývoj u otca, u ktorého je už približne rok a počas ktorého sa adaptovala nielen na domáce prostredie otca (tvorené ním a jeho priateľkou), ale aj na predškolské zariadenie, ktoré navštevuje. Zmena prostredia je nielen nevhodná, ale môže hlboko zasiahnuť do psychiky maloletej, ktorá zažila Detské krízové centrum, kde bola umiestnená vlastnou matkou. Súd matku maloletej neodsudzuje, každý má právo na osobné zlyhanie a je naopak prospešné, že matka si svoju chybu uvedomila a hľadala odbornú pomoc, je však zároveň potrebné uviesť, že matka v súčasnosti nepredstavuje lepšiu alternatívu pre najlepší záujem maloletej, ktorou je naopak v súčasnosti jej otec so stabilným prostredím, prácou, príjmom a rodinou. Naopak, matka nemá pravidelnú prácu, jej príjem tvoria iba dávky sociálnej pomoci, nemá vlastné bývanie a má zdravotné problémy, ktoré ju limitujú pri hľadaní si práce a pri pracovnej výkonnosti.

12. Súd zároveň určil matke vyživovaciu povinnosť na maloletú v minimálnej výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepinoleté dieťa a to nielen s poukazom na návrh otca maloletej, ale najmä s poukazom na osobné, majetkové a zárobkové pomery matky maloletej, ktorá nepracuje, má nízky príjem a je vo svojich potrebách odkázaná na pomoc príbuzných. Súd určil vyživovaciu povinnosť pre matku maloletej od podania návrhu do budúcnosti s tým, že v deň vyhlásenia tohto rozsudku neexistovalo žiadne dlžné výživné zo strany matky vo vzťahu k maloletej a preto súd dlžné výživné neurčil. Keďže maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca, súd návrh matky na určenie výživného zamietol.

13. Súd zároveň upravil stretávanie sa matky s maloletou a keďže majú obe dobré vzájomné vzťahy, súd vzájomný styk upravil pomerne široko a to nielen počas bežného týždňa, ale aj počas letných, veľkonočných, vianočných a jarných prázdnin a sviatkov tak, aby ich maloletá trávila približne rovnako s otcom aj s matkou. V rámci toho súd zohľadnil zlú finančnú situáciu matky a uložil otcovi povinnosť zabezpečiť odovzdanie a prevzatie dieťaťa u matky a tak jej odľahčil od nákladov, spojených s cestovaním. Na druhej strane určený styk v bežnom týždni (každý páry týždeň od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.) sa bude realizovať tak, že matka si maloletú vyzdvihne a odovzdá do miesta bydliska maloletej, keďže požadovať od otca, aby maloletú vozil a odvážal od matky ešte aj v bežné týždne by podľa názoru súdu bolo neprimerané. Obaja pri uskutočnení práva na styk matky s dcérou musia vyvinúť určitú aktivitu.

14. Keďže súd rozhodol vo veci, zároveň zrušil neodkladné opatrenie, vydané OS Žilina č.k. 15P 38/2016 - 107 v spojení s uznesením KS v Žiline č.k. 8CoP 76/2016 - 154, ktoré upravovalo pomery maloletej doteraz. Na trovy konania žiaden účastník nemá nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie nie je oprávnený podať ten, v koho prospech bolo rozhodnutie vyhlásené.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.